

Βιολογική Γεωργία - μια νέα ματιά στη Γη

Автор(и): гл. ас. д-р Василина Манева; доц. д-р Дина Атанасова

Дата: 04.05.2014 *Брой:* 5/2014

Στον σύγχρονο κόσμο, υπάρχουν διάφοροι κύριοι τύποι γεωργίας. Ο πιο κοινός είναι ο εντατικός τύπος, ο οποίος περιλαμβάνει την αύξηση των εισροών βιομηχανικών χημικών παραγόντων στο έδαφος, την ανάπτυξη νέων τεχνικών, νέων τεχνολογιών κ.λπ. Η γη θεωρείται ως μέσο για την επίτευξη μέγιστα υψηλών αποδόσεων σε μια συγκεκριμένη γεωργική δραστηριότητα. Τις τελευταίες δεκαετίες, η εντατικοποίηση έχει οδηγήσει σε αρνητικές συνέπειες. Λόγω της υπερβολικής χρήσης συνθετικών παραγόντων (φυτοφαρμάκων, ανόργανων λιπασμάτων, ρυθμιστών ανάπτυξης), η ρύπανση του περιβάλλοντός μας γίνεται όλο και πιο αισθητή. Εκτός από την επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης, αυτό οδηγεί σε σημαντική αύξηση των προβλημάτων υγείας και των μέτρων αποκατάστασης της φύσης. Πρόσφατα, σε παγκόσμια κλίμακα, η ακαταλληλότητα της υπερβολικής χημικοποίησης αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο. Είναι

ιδιαίτερα ανησυχητικό το γεγονός ότι το 1/3 της ρύπανσης προέρχεται από τη γεωργία. Ως εκ τούτου, τα τελευταία χρόνια, δίνεται μεγάλη προσοχή στη βιολογική γεωργία, και στην ΕΕ, καταλαμβάνει το 4,3%, ενώ στην Τσεχική Δημοκρατία, την Αυστρία, την Εσθονία και τη Λετονία, φτάνει έως και το 15,5%. Ο Άλμπερτ Χάουαρντ (1873–1948) θεωρείται ο ιδρυτής της. Η βιολογική γεωργία (οργανική γεωργία, φυσική γεωργία, γεωργία ακριβείας) είναι ένας τύπος γεωργίας που αποκλείει τη χρήση φυτοφαρμάκων, χημικών λιπασμάτων, διαφόρων ρυθμιστών ανάπτυξης, καθώς και γενετικά τροποποιημένων σπόρων.

Η βασική αρχή είναι η μελέτη και η διατήρηση των οικολογικών συστημάτων, διατηρώντας την υγεία του εδάφους και των φυτών συνολικά. Η βιολογική γεωργία βασίζεται στο μέγιστο βαθμό σε αμειψισπορές που ενσωματώνουν ψυχανθή, την αξιοποίηση των υπολειμμάτων αγροτικών φυτών και της πράσινης λίπανσης, τον βιολογικό και αγροτεχνικό έλεγχο των παρασίτων (ζιζάνια, ασθένειες και εχθροί), την κατάλληλη καλλιέργεια του εδάφους και τη θρέψη των φυτών με βιολογικά λιπάσματα, τη διατήρηση και βελτίωση της φυσικής γονιμότητας του εδάφους, τη βιολογική ποικιλότητα των ειδών και την οικολογική ισορροπία του περιβάλλοντος. Το επόμενο ανώτερο βήμα είναι η βιοδυναμική γεωργία. Υπάρχει για περισσότερα από 80 χρόνια και είναι αρκετά διαδεδομένη σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου. Προέκυψε ως φιλοσοφία και θεωρία βασισμένη στην σειρά διαλέξεων του Δρ. Ρούντολφ Στάινερ, τις οποίες παρέδωσε το 1924 στην αγροτική έκταση των Κόμητων Κάιζερλικ του Κόμπερβιτς, στη σημερινή Πολωνία. Αργότερα, δημοσιεύτηκαν με τον τίτλο "Πνευματικο-Επιστημονικές Βάσεις για την Ευημερία της Γεωργίας." Οι διαλέξεις και οι απαντήσεις σε ερωτήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος ήταν εξαιρετικά πλούσιες σε περιεχόμενο και εύρος, καλύπτοντας όλες τις πτυχές που σχετίζονται με τις γεωργικές εργασίες. Αυτό το μάθημα σηματοδότησε τη γέννηση της βιοδυναμικής γεωργικής μεθόδου και, μαζί της, της οικολογικής γεωργίας. Από την αρχή της, η μέθοδος περιλάμβανε τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης οικολογίας, η οποία αργότερα αναπτύχθηκε σημαντικά μετά τους πολέμους και την αντιμετώπιση των συνεπειών τους.

Πάνω απ' όλα, ο Στάινερ επέκρινε την τότε κυρίαρχη υλιστική κοσμοθεωρία. Εργάστηκε ακριβώς στην επέκτασή της, σχεδιάζοντας στις διαλέξεις του ένα μεγάλο τόξο πάνω από τους ανθρώπους, τα ζώα, τα φυτά, τα ορυκτά, μέχρι τον Κόσμο με τους ηλιακούς, σεληνιακούς και πλανητικούς του ρυθμούς. Κεντρική σε αυτές είναι η ιδέα της θεώρησης της αγροτικής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων όλων αυτών των στοιχείων, ως φυσικού οργανισμού, ως αγροτικής ατομικότητας. Αντιπροσωπεύει έναν αυτοτελή οργανισμό στον οποίο συμβαίνουν διεργασίες και συνδέεται με τον κόσμο όπως κάθε άλλος ζωντανός οργανισμός στη Γη. Θα πρέπει να παράγει σχεδόν όλα τα απαραίτητα αγροτικά προϊόντα του. Αυτό περιλαμβάνει επίσης την κατάλληλη κτηνοτροφία. Ο Χανς Χάιντσε, ένας από τους ιδρυτές του ερευνητικού κύκλου για τη βιοδυναμική γεωργία, γράφει σχετικά: «Μια κεντρική πτυχή της γεωργικής και κηπουρικής εργασίας είναι η σύνδεση όλων των δραστηριοτήτων στην καλλιέργεια των φυτών με τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλλουν στην οικοδόμηση του εδάφους, στη διατήρηση και ανάπτυξη του γήινου στοιχείου.» Ωστόσο, περιλαμβάνει επίσης τη φροντίδα για την ποικιλομορφία των ειδών των φυτών μέσω της αμειψισποράς, τη διατήρηση των ανεμοφρακτών και των ζωντανών ορίων, καθώς και τον σχεδιασμό τοπίου. Οι διεργασίες εξισορρόπησης, συμπεριλαμβανομένης της δραστηριότητας των

γεωσκωλήκων, των μελισσών και των πουλιών, καθώς και η εφαρμογή κομποστοποιημένης βιοδυναμικής κοπριάς από αγροτικά ζώα, έχουν σημαντική σημασία. Ο Ρούντολφ Στάινερ δείχνει πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια βαθιά κατανόηση των αλληλεπιδράσεων που είναι γνωστές στην παλαιά παραδοσιακή γεωργία, όπως η κομποστοποίηση, η πράσινη λίπανση και η συντήρηση των λιβαδιών, αλλά παρέχει επίσης και άλλες βοήθειες για την ενεργοποίηση εποικοδομητικών και ρυθμιστικών διεργασιών.